

ด่วนมาก

ที่ กค ๐๔๐๓.๑/ ๖๖๔๗

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 8210
วันที่ 30 กย 2552 16.30

๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการกำกับและพัฒนานโยบายรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติการกำกับและพัฒนานโยบายรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

๒. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ด้วยกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันรัฐบาลขาดกลไกและมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐอย่างเป็นระบบ ประกอบกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจมีหลายแห่ง ซึ่งทำให้นโยบายการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจมีความแตกต่างกัน ไม่เป็นเอกภาพ ส่งผลให้แนวทางการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจไม่มีความชัดเจนและไม่บรรลุตามแนวนโยบายของรัฐได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง โดยยกฐานะสำนักกรรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐสังกัดกรมบัญชีกลางให้มีฐานะเป็นกรม โดยมีเจตนารมณ์ให้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของ “คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ” ที่จะป็นองค์กรกลางในด้านการกำกับดูแลและพัฒนานโยบายเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจอย่างบูรณาการและเป็นระบบ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวขึ้นเนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ โดยหน่วยงานระดับชาติในด้านรัฐวิสาหกิจในปัจจุบันมีเพียง “คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนา รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างจำกัดในการเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจต่อคณะรัฐมนตรี และไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการกำกับและพัฒนานโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับมีข้อจำกัดในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือที่เป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่ทำให้ไม่อาจกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนา รัฐวิสาหกิจได้อย่างเป็นระบบ กระทรวงการคลังจึงได้จัดทำ “ร่างพระราชบัญญัติการกำกับและพัฒนานโยบายรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....” พร้อมทั้งได้จัดทำคำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามหลักการในการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีหลักการและสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการกำกับและพัฒนานโยบายรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... มีจำนวน ๔๙ มาตรา แบ่งออกเป็น ๙ หมวด ดังนี้

/๑.๑ หมวด ...

๑.๑ หมวด ๑ บททั่วไป

๑.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการ

๑.๓ หมวด ๓ การจัดทำแผน

ส่วนที่ ๑ แผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจ

ส่วนที่ ๒ แผนยุทธศาสตร์วิสาหกิจและนโยบายการดำเนินงานประจำปี
ของรัฐวิสาหกิจ

๑.๔ หมวด ๔ การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

๑.๕ หมวด ๕ การปรับปรุงกิจการของรัฐวิสาหกิจ

๑.๖ หมวด ๖ หน้าที่ของกรรมการรัฐวิสาหกิจ

๑.๗ หมวด ๗ การบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ

๑.๘ หมวด ๘ กองทุนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจและกองทุนบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ

๑.๙ หมวด ๙ เบ็ดเตล็ด

๒. หลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการกำกับและพัฒนานโยบาย

รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

๒.๑ กำหนดแนวทางการกำกับและพัฒนานโยบายรัฐวิสาหกิจที่สอดคล้องกับ
แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนพัฒนาประเทศ
ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดให้มี
การจัดทำแผนใน ๓ ลักษณะได้แก่

๒.๑.๑ แผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจเป็นแผนห้าปีที่คณะรัฐมนตรีให้ความ
เห็นชอบซึ่งจะกำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจในภาพรวม

๒.๑.๒ แผนยุทธศาสตร์วิสาหกิจเป็นแผนห้าปีที่คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็น
ผู้จัดทำซึ่งจะกำหนดกรอบการดำเนินการของแต่ละรัฐวิสาหกิจที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจ

๒.๑.๓ นโยบายการดำเนินงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการ
รัฐวิสาหกิจเป็นผู้จัดทำซึ่งจะกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาระบบ
รัฐวิสาหกิจ และแผนยุทธศาสตร์วิสาหกิจ

๒.๒ กำหนดแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้รัฐวิสาหกิจ
มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีคณะกรรมการ
ประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการและได้กำหนดอำนาจหน้าที่พิเศษในการเสนอแนะ
ต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจให้เปลี่ยนแปลงกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ผลการดำเนินงาน
ของรัฐวิสาหกิจไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการประเมินผลฯ กำหนด

๒.๓ ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจมีระบบการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และป้องกันการแทรกแซงการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร และส่งเสริมระบบ การชดเชยต้นทุนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ต้องให้บริการสาธารณะตามนโยบายของรัฐซึ่งมีผลต่อ สถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ อีกทั้งได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของกรรมการรัฐวิสาหกิจในการ ดำเนินการตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ที่ภาครัฐกำหนด

๒.๔ กำหนดกลไกการปรับปรุงกิจการหรือแก้ไขปัญหาด้านการเงินและการดำเนินงาน ของรัฐวิสาหกิจที่อาจส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะหรือสถานะทางการเงินของประเทศ โดยมีมาตรการ ๓ ประเภท ดังนี้

๒.๔.๑ การออกคำสั่งให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจปรับปรุงกิจการหรือให้ คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนปรับปรุงกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น

๒.๔.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปรับปรุงกิจการของรัฐวิสาหกิจ

๒.๔.๓ การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ และแต่งตั้ง คณะกรรมการชุดใหม่ขึ้นแทน โดยอาจกำหนดให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจชุดใหม่จัดทำแผนปรับปรุง กิจการของรัฐวิสาหกิจควบคู่กันไปด้วยก็ได้

๒.๕ กำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักทรัพย์ของรัฐให้เกิดมูลค่าสูงสุดอย่างยั่งยืน โดยกำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือและบริหารหลักทรัพย์ในนามของรัฐบาล และให้มีการจัดทำแผน บริหารหลักทรัพย์ของรัฐเป็นแผนห้าปีที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารหลักทรัพย์ของรัฐซึ่ง สอดคล้องกับแผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจ

๒.๖ จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจให้เป็นหน่วยงานกลางเพื่อการกำกับ และพัฒนานโยบายรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพโดยมีหลักการ ที่สำคัญ ดังนี้

๒.๖.๑ องค์ประกอบคณะกรรมการ

(๑) ข้าราชการการเมือง จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็น รองประธาน และรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสามคน เป็นกรรมการ

(๒) ข้าราชการประจำ จำนวน ๔ คน ประกอบด้วย เลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นกรรมการ และเลขานุการ

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งมาจากผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงาน ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการภาครัฐ การเงินและการบัญชี หรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบาย รัฐวิสาหกิจ หรือการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจหรือหลักทรัพย์ของรัฐ โดยคณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณา แต่งตั้งจากรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอโดยวิธีการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่คณะรัฐมนตรี ประกาศกำหนด

๒.๖.๒ อำนาจหน้าที่คณะกรรมการ

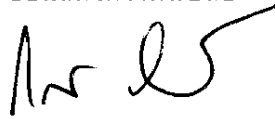
- (๑) การให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในด้านการกำกับและพัฒนา
นโยบายรัฐวิสาหกิจ
- (๒) การจัดทำนโยบายระดับชาติในด้านรัฐวิสาหกิจและการกำกับดูแล
การดำเนินการตามนโยบาย ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจ และการกำกับดูแลการ
ประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ
- (๓) การกำหนดมาตรการเพื่อปรับปรุงกิจการของรัฐวิสาหกิจ
- (๔) กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในด้าน
ต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจ

(๕) กำกับดูแลการบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับการบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของแผนนิติบัญญัติประจำปี
๒๕๕๒-๒๕๕๔ และเป็นร่างกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายของกระทรวงการคลังประจำปี ๒๕๕๒ ซึ่ง
กระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติตาม
หลักเกณฑ์ของแผนพัฒนากฎหมายครบถ้วนแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๙๘-๕๘๘๐-๙ ต่อ ๖๗๒๑

โทรสาร. ๐-๒๒๙๘-๕๘๐๗